

Izvirni pomen korenike vam je toraj *lucere, splendere, svetiti*. Kjer pa je svetloba, tam je radost, zato ram tudi pomeni *exhilarare, ludere* (primeri *div, splendere in ludere, slav. divno in divadlo, to je, igrališče, bhadra, laetus in lucidus*).

Orientalcec, posebno pa Hindu, je svoje nar večje veselje občutoval v mirovanji, v „*dolce far niente*“, zato ram tudi pomeni *quiescere*¹⁾, mirovati. Sanskritski glasnik m v slovanskem jeziku pogosto prehaja v d, na primer: grama slov. grad; tako je tudi iz Rama postalo Rad. Za poznamlovanje živečega bitja pa je rabljali stari Ind besedo shrava od korenike shru = sluti, n. pr.: Vajushrava = Vejoslav, Vetroslav, ali pa deva za poznamlovanje boga, na pr.: Baladeva = Silnoibog. Slovani pa so se pristavljali mar, mer, mir = slav, ali pa gost od gâ = gehen, bewegen, toraj gost, das Bewegende = mar in slav, in Radogost = Radoslav, Radomer = Lichtwesen, Lichtgott; zato raj iz rad, das Lichtreich, pa tudi rajati, spielen, tanzen, kakor ram v pomenu ludere.

Zmiraj vidimo enako pot mišljenja. Vendar od vsega tega bom govoril obširniše v posebnih bukvah. Hotel sem s tem člankom pokloniti častitljivim bravcem „Novic“ „Kolednico“. Ker pa predolgega koledovanja nihče rad ne poslušaj, zato ga končam s to trohico.

Šolske zadéve.

Učiteljska skupščina v Žabnicah na Koroškem.

Popisal Matija Majar.

Dobro uredjene učilnice in izverstni učitelji so verlo važne stvari; od njih se vlastenec rad pogovarja, od njih rad kaj čuje. V Žabnicah je bila napovedana učiteljska skupščina 20. decembra l. l. Snidel sem se tam tudi jaz. Pričakovali smo tudi našega občeljubljenega c. k. šolskega svetovavca iz Celovca, gosp. Rudmaša, kateri je vès iskren in vnet za blagor mladine in napredek narodov. V dekanškem domu so gosp. dekan Kulnik otvorili skupščino ob devetih. V tej nevelikej dekanii se je zbralo 10 učiteljev in 6 duhovnikov. Naj pred se je glasno bralo pismo gosp. Rudmaša, da ne morejo priti zavoljo bolehnosti, ktero so si navlekli z neutrudljivim obiskovanjem učilnic in učiteljskih skupščin.

Vsaki učitelj je prinesel seboj čedno spisan odgovorna dvojno jim popred dano vprašanje. Vsaki učitelj je čital svoj spis glasno pred skupščino.

Pervo vprašanje je bilo: Kaj je storiti, da se mladina pazljivo uči? — drugo pa: Kaj ovéra, da se petje cerkvenih pesem povsod ne vpelje, kakor je to že večkrat se zaukazalo, in — kako bi se to petje povsod vpeljati moglo?

Odgovarjali so pismeno vsi dobro — v obče rečeno — nekteri pa tako izverstno, da se kaj takega nisem nadjal. Dve uri se je od tega čitalo, pa zmiraj je bilo zanimivo. Naj izverstneje je govoril gosp. Kovač, učitelj v Lipaljej vesi. Vse živi na tem možu; tù vidiš, da je vse to v djanji skusil, da je vsega tega prepričan, kar je govoril, da ga vse to veseli, da je učitelj skoz in skoz.

Na prvo vprašanje se je odgovorilo blizo sledeče:

Ni dosta, da v učilnici mladina le mirno sedi, kakor prikovana, ali kakor močen bob, temoč ona mora skerbno paziti na nauk, misliti, razumeti in zapamtiti, kar

Tafel XII., fig. I., in članek „Ostanki Brahmatovega častja“ v „Novicah“ 1853, str. 266 itd., o katerem, opustivši druge popravke, omenim le, da hohenburgska in moskirhenska kamna nimata Brahmatove podobe, ampak Šivatovo. Muharjeva risarija ni bila zvesta, zato me je pri razlagi zmotila. Ko sem jo pa lani sam pregledal, sem vidil, da ste obedvi podobi posnetka iz Šivatovih delavnost.

1) Analogijo vidimo v glagolu tuš, gaudere, tušnim, tacite, Pott toraj nima prav, ako misli, da je prvotni pomen korenike ram, quiescere; ta je že drugotni. Pis.

učitelj podučuje in kaže. Vse se mora odstraniti, kar bi pazljivo mladost motilo. Učilnica ne sme biti pri veliki cesti, ne blizo rokodelcov, kateri velik hrup delajo, kakor kovači, kotlarji in enaki. V ravno tistej hiši ne sme biti gostivnice. — Orodje učilnici nepotrebno naj se odstrani. Živahno mladino vsaka stvarica lahko moti, vsaki pajek, ki od stropa prede; vsako vlastovično gnjezdo, ki se iz učilnice vidi. — Učitelj naj se ne oblači nenavadno, naj se ne véde čudno, ampak kakor ljubeznjiv, pravičen in vsega spoštovanja vreden mož. — Mladina mora prostorno sedeti, ne sme brez dopuščenja iz klopí letati, igrač seboj v učilnico nositi. — Že prvi dan ne terpi praznega žlebedranja in nepokoja. Rêci: „Vsaki mora paziti na to, kar se razlaga, da bode znal vprašan odgovoriti. — Mladina je živahna; brez dela ni ji mogoče biti, zato mora biti naj glavnejša skerb učiteljeva ta: da imajo vsi neprenehoma kaj delati, misliti, odgovarjati, pisati ali računati. Ako nimajo vès čas opravila od učitelja, začnejo sami kar bodi uganjati, igrati, se pogovarjati, se dražiti. To je za učitelja na kmetih veliko težji posel, kakor za mestnega. V vsakem razredu se v mestih vsi učenci uče eno isto stvar, tù je lahko dati vsem dela — pa na kmetih so v enej izbi učenci in učenke početnici, ki še le prvo leto v učilnico hodijo — zraven pa tudi taki, ki se uče že dve, tri leta itd. Vsi učenci naj se samo na dva razreda razdelijo; dokler razlagaš enemu razredu, naj učenci in učenke drugega reda kaj pišejo, ali liste spisujejo. — Učitelj ima stati na uzvišenem mestu, da vse vidi. Naj govori živahno, ne dolgočasno, in naj se predolgo ne mudí pri enem istem predmetu; naj razlaga eno isto stvar razločno, da se mladini v eno mer nova in zanimiva zdí. — Učitelj naj rad ponavlja, da učenci sami vidijo, koliko so se že naučili; to jih veseli in jih budí k večej pazljivosti. — Vsi morajo neprenehoma paziti, kaj se razlaga in kaj učitelj uči, zato prašaj sadaj vse vkupaj, da odgovoré, sadaj pa po samem, pa brez reda, sadaj enega sadaj drugega, da morajo vsigdar vsi pripravljeni biti na odgovor. — Ako kak nemir postane, premočkni, poglej po celi učilnici, kakor da bi hotel nemirnika sadaj in sadaj z imenom poklicati; ko je pa vse potihnilo, spet mirno naprej razlagaj, pa ne, da bi k pokoju opominjal. — Med učenjem naj učitelj ne preiskuje dolgo, ako je kdo kaj skrivil, naj vse kratko sverši in kaznuje pametno še le po učenji; naj ne opominja preobširno, — škoda za zlati čas, ko bi se s tem zgubil in nepotrebno potratil. Nemirneža posadi posebej. Pohvali jih, kadar se pazljivo uče. — Peresa rezati, pisavne knjižice čertati, se mora vse pred učenjem; vsako pero naj ima listič nataknen, na katerem ime stoji, čigavo je; tudi na vsakej pisavnej knjižici mora biti napisano ime šolarčkovo, da se pisavno orodje brez pomote, lahko, naglo in mirno razdeliti more. — Rêci včasih: „Ako se pridno učite, bodem vam pa povedal danes lepo prigodbo iz sv. pisma“. Drugikrat obljubi jim: „Ako se danes bodete pazljivo obnašali, bodemo pa skusili zapéti lepo cerkveno pesmico“. — Kar učitelj obljubi, naj pa tudi spolni, ako se je mladina hvalovredno védla. (Konec sledí.)

Ogled po svetu.

(Kako Indijanci krotijo divje konje.) Znani potovavec po Indii Catlín je povedal Angležem, kar je o tem med Indijanci vidil; poskusili so in poterdili. Lahka pomoč je in gotova. Kakor hitro namreč Indijanec vjame divjega konja, mu zatisne z rokama oči in mu sope ali diha v nosnici, in pri ti priči je konj kroták. Al sôpsti se mu mora v nosnici, ne pa pihati v nju.

(Lastnosti mraza in vročine dobro dokazane.) Neki učitelj je šolarčka vprašal: kaj dela mraz in kaj vročina na svetu? „Mraz vleče skupaj in kerči vsako stvar; vročina pa razteguje“ — je odgovoril učenec po nauku, kakor ga je prejel od svojega gospoda.

litarjevi kislini (concentrirte Salpetersäure) stopé in ti stopljini naj prilijejo 1 funt vode. V to namako naj se položé čez noč glavniki, ki postanejo v nji rudečkasti. Potem se vzamejo iz namake, se dobro zmijejo z vodo in položé v drugo namako, ki se naredí, da se smerdljivega žvepla (Kali-Schwefelleber) stopí v vodi (na bokal ali na 2 funta vode se vzame en del tistega žvepla). Že v eni ali dveh urah so glavniki kaj lepo černi. Potem se dobro umijejo, posušijo in skerbno likajo.

„Steir. Ind. u. Gew. Bl.“

Odgovor na vprašanje.

Na vprašanje čast. gosp. Ferd. Šmida v poslednjem listu l. l. zavoljo pograšanih ptičkov lahko povem, da tudi pri nas okoli Dobrove, Brezovice in v bližnjih hribih teh milih ptičkov že od jeseni zelo zelo pogrešamo. Še otrokom se to čudno zdí, da nas je ravno letos ta ljuba pevavica tako nenadoma zapustila. Ko sem uni dan v hudem mrazu ubogo žival miloval, mi je nek deček terdil, da so letos že vsi ptički zmrznili ali pa kam drugom zbežali, ker drugi se nikjer več ne vidi in ne sliši, kakor kak terdokljunsk vrabec za skednjem ali kaka kruljeva vrana na cesti.

A. Praprotnik.

Starozgodovinski pomenki.

Napisi s starih istrijskih kamnov.

Mnogoteri napisi s kamnov rimskega časa so bili že v teh listih pretresovani iz tega namena, da bi se po njih kaj bolj posebnega zasledilo od nekdanjih stanovavcov slovenske zemlje. Imena starih božanstev in človeških oseb so se našle, ki so bolj ali manj svetlo pričevanje za slovenščino starih ljudstev teh strani na dan dale. Vendar doslej ni bilo še kamnov iz istrijske krajine na versti, ker so bili manj znani med učenim svetom. Dr. Kandler je pa pretečeno leto izdal zbirko vseh važnejih zgodovinskih spominkov za istrijsko primorje pod naslovom „Indicazioni per ricognoscere le cose storiche del Litorale“; ondi se nahajajo tudi vsi napisi iz rimskega časa, kar jih je doslej na znanje prišlo, in na teh se berejo mnoge imena, ktere bi utegovale kaj pričevati od narodnosti starih ondanšnjih stanovavcov.

Med imeni oseb zlasti padajo v oči sledeče:

Baburia, str. 232, na teržaškem kamnu tega obsežka: BABVRIAE Plotiae Talioniae Plotianus et Juliana Matri carissimae. — V tem imenu ni mogoče zgrešiti slovenske korenike, vzete po imenu staroslovenske boginje Žive Babe.

Brinniarius, str. 265, na koperškem kamnu s tem napisom: Sex. BRINNIARIVS Certus Voto compos Pecun. sua Portic. fecit. — Ne vém, kdo bi pri tem imenu ne mislil na kakega slovenskega Brinjarja, dasiravno nekdaj še niso znali brinjevca kuhati.

Ogulnius, str. 276, na neki lončeni posodi s takim naslovom: L. OGVLNI. — To ime je sila podobno slovenskemu Ogelniku ali Vogelniku.

Turus, str. 273, v Labinu med napisom: Veselevesi Petronio Triti F. Is. in Provincia D. F. L. TVRVS. — To ime je cel slovensk Tur ali vol.

Druge imena, ktere bi utegnile na slovenščino kazati, so: Baebius, Cossutius, Cumicus, Gavillius, Lusinianus, Laepoca, Tuia, Mussius, Volcia. Drugačnega rodú so pa, na pr., imena: Alfia, Taddaeus, Usius, Thasus, Svioca, Cofius.

Med imeni božanstev pa se nahajajo razun rimskih bogov in Histrie v boginjo prestvarjene nektare celó neznane:

Boria, str. 241, na oltarskem kamnu v Poli, z napisom: Evancelus Colonorum Polensium BORIAE V. S. L. M. — Ali je to imé sorodno z greškim Boreas ali s slovensko Burjo, naj sodijo drugi.

Blaudia, str. 222, na teržaškem kamnu, kateri nosi

zraven ime celjskega rojaka: BLAVDIAE Gn. Pompeius Justinus Cl. Cel. V. S. L. M. — Od tega imena pravi dr. Kandler, da naznanuje neko domače božanstvo.

Eia, str. 240, na oltarskem kamnu v Poli, z napisom: EIAE Aug. Ant. Severina V. S. — To imé ima celó neznano podobo; ravno tako sledeče:

Ica, str. 274, nad studencem v Flanoni, z napisom: M. Vipsanus M. L. Faustus ICAE. V. S. L. M. — Od tega imena misli dr. Kandler, da bi bilo ime tistega studenca, v božanstvo prestvarjenega, ravno to, kar je Grek ali Latinec klical z besedo Nympha.

Venus Iriea, str. 267, na malem oltarskem kamnu v Pičeni, z napisom: IRIEE Veneri C. Vale. Optati F. Illi-cula V. S. L. M. — To je neznan priimek rimske boginje Venere; morebiti se dá razložiti z greškim *ισρηλος*, sacerdotalis.

K temu je še pristaviti nekaj od boginje Istrie ali Histrie, ktero naznanujeta dva kamna v Poli, s sledečim napisom:

Afflania ISIAS ISTRIAE.

HISTRIAE Fanum, ab Cajo Vibio Varo Patre inchoatum. Qu. Caesius Macrinus perfecit et dedicavit.

Dalje še kamen v Poreču (Pareni):

Carminia L. F. Prisca HISTRIAE TERRAE V. S. L. M.

Komu da bi bila ta boginja podobna, morebiti se ravno iz prvega napisa spregleda, namreč egiptovski Izidi; drugi napis pa ima v Poli podobnega na strani, kateri pa se glasi na fortunó; iz tretjega se vidi, da je istrijska zemlja kot boginja počitovana. Istrija kot boginja domišljevana se je pred oči stavila v podobi koze, kakor dr. Kandler sodi iz podobe takošne, ktera se je našla v Piranu; tudi sedanji istrijski gerb ima kozo na svojem polji, samo da je to gredoča koza, na uni podobi pa je stoječa, z glavo po strani obrnjeno.

Takošne stvari bi utegovale našemu gosp. Terstenjaku priložne biti, da bi jih z izverstno svojo učenostjo in bistrovednostjo dalje preiskaval.

Iz dr. Kandlerjevih bukev naj še nekaj pristavim. Po njegovi misli je Istrija segala do Divina, Vipave, Postojne in Snežnika loškega. Stanovavci te zemlje so bili nekaj traškega, nekaj celtiškega rodú; med celtiški rodovinami so pri Pliniu imenovani Secusses, Subocrini, Catali in Menocaleni (Plin. hist. nat. l. III. c. 24.), in sicer prvi naseljeni krog Pične, drugi pri Buzetu, tretji, namreč Katali, na Pivki, in poslednji pri Divinu in Volčjem gradu. Dalje pri Novem gradu (Castel novo) iše dr. Kandler še Japode, na Vipavskem in pri Idrii pa Karne; pri Idrii on vé za staro mesto Artaro. Da so Katali in Karni blizo Tersta stanovali, pričuje napis, v Terstu ohranjen na velikem kamnu; ta kamen je bil s podobšino vred postavljen v slavo Fabia Severa, kateri je pri cesarji Antoninu Piju toliko opravil, da so Katali in Karni, ktere je že cesar August teržaški srenji pridružil bil, tudi pravice rimskih mestnjanov zadobili. Hieinger.

Šolske zadeve.

Učiteljska skupščina v Žabnicah na Koroškem.

Popisal Matija Majar.

(Konec.)

Gledé drugega vprašanja zavoljo cerkvenega petja, so bile misli nekako bolj različne; vendar večina učiteljev se je v tem složila: da v učilnici petje med mladino vpeljati ni celó nič težavnega, ako le učitelj hoče in k temu veselje ima. — Mladina, posebno slavenska, ima že sama po sebi veselje za petje; celo leto jih slišiš same od sebe prepevati, posebno v jeseni na paši se vse razlega od njih petja. Ni potreba učencov še le siliti k petju; učitelj jih le razveseli, ako jim dovoli v učilnici zapeti. Pa pesmice mora izbrati take, ktere so kratke, lahke, priprostemu narodu že od nekadaj zna ne

in obične, pesmice stare; starejše so, lepše so; na to se moreš zanesti. Ako bi taka stara pesem narodu posebno ne dopadla, bi jo bili že davno opustili. — V učilnici ima učitelj mladino v oblasti; ako le hoče, da bi se pelo, se mora peti — „es muss sein“ — kakor je gospod učitelj Kovač kratko in istinito rekel. Kakih 7 ali 10 minut preden se učenje dokonča, naj učitelj, ako ima prijeten in gladek glas, zapoje prvo versto (štrofo), ali pa naj vzame gosli in naj zagode napev — pa malo višje, da mladina ložeje privdari s svojim malim in tenkim gerlicom. Težje je pa vpeljati petje v cerkvi na kmetih, ker je mladine tukaj manj kakor pri mestnih učilnicah, kjer jih je po sto in sto v cerkvi zbranih, na kmetih pa kadaj le po petdeset, trideset, poleti jih je dostikrat še manj, in predrobna otročarija je tudi še nesposobna za javno petje cerkveno.

Kanalska dekanija je izmed vseh na Koroškem gledé različnega govora naj bolj namešana. Fara vratiška je slovenska, kokovska in terbiška nemška, rabeljska nemška in slovenska, žabniška, ovčjeveška in ukovska so slovenske, naborjetska nemško-slovenska; lipaljska slovenska in potabelska spet nemška. — Govorilo se je pri skupščini naravno nemško in slovensko; spisi učiteljski so bili pa vsi nemški.

Gospod dekan so ukazali enemu mlademu učiteljskemu pomočniku, da naj pričijočim pokaže, kako se glaskuje (lautiren).

Vsi spisi učiteljski so se priložili zapisniku (protokolu), kterege so vsi pričijoči duhovniki in učitelji podpisali.

Za tem je bil obed — ravno tak, kakor ima pri takih priložnostih biti — prijazen, vesel, kratek in prav po domače. Predolga in predraga gostija — za blagor učilnic mali dobiček! Zdravico smo napili gosp. dekanu, gosp. dekan pa na zdravje našemu častitljivemu gosp. c. k. svetovavcu Rudmašu, da bi se skoraj popolnoma ozdravil in drugikrat sem prišel, in vsi smo glasno smesoma zavpili: „vivat!“ in „živil!“ Po obedu smo vsi vkup Slovenci in Nemci zapeli dve versti cesarske pesmi po nemško, pa spet vsi dve versti po slovensko in se je spet razlegalo „živil!“ „vivat!“

Slovanski popotnik.

* Časnikov v našem cesarstvu izhaja letos po ravno izdanem vradnem imeniku v vsem skupaj 305, in sicer političnih: 44 v nemškem jeziku, 3 v českem, 2 v poljskem, 2 v serbskem, 1 v horvaškem, 1 v ilirskem, 1 v rusinskem, 18 v laškem, 4 v madžarskem, 2 v rumunskem, 1 v jermenskem, 1 v gerškem jeziku, — v vsem skupaj tedaj 80 političnih. Napolitičnih izhaja v vsem skupaj 225, namreč: 120 v nemškem, 6 v slovenskem (?) českem, 4 v poljskem, 2 v rusinskem, 3 v slovenskem, 3 v horvaškem, 73 v laškem, 14 v madžarskem jeziku.

* „Drobtinice“ za leto 1856 se pridno natiskujejo. Gosp. vrednik njih so nam pisali, da so prav zadovoljni s podporo slov. pisateljev. Dobro tako!

* „Neven“, dobro znani lepoznanški zagrebški časnik, ki je izhajal dosihmal vsaki teden enkrat, se je ob novem letu premenil v zabavno-poučni mjesečnik ter bo izhajal vsaki mesec enkrat po 4 velike põle. Obseg njegov bode vprihodnje veliko obširniši, ker razun lepoznanstva bo obdeloval povestniško, prirodoslovno, književno, obertniško, gospodarsko polje itd., podpiran od izverstnih pisateljev jugoslavenskih. Neutrudljivi vrednik njegov in tajnik „Matice“ gosp. Jos. Praus ga bo izdajal na svoj račun; po pošti velja 5 fl.

* „Veliko berilo za slovensko-nemške šole drugega odreda“, ki je prišlo v slovenskem jeziku in v nasproti stoječi nemški prestavi nedavnej v Beču (na Dunaji) v c. k. prodajavnici šolskih knjig na svetlo, sklepa berila za ljudske šole, ki so jih doveršili svetli knezoškof lavantinski Slomšek. Slavni pisatelj so berila slo-

vensko osnovane tudi ponemčili in mladini pot skoz domače vrata v sosedno hišo odpreti skusili ter vsakoverstne stvari in reči po slovensko in nemško vverstili. Verlo so doveršili svojo nalogo. Mi pa cenimo to zalo knjižico še iz nekega družega ozira, in ta je, da je sila bogat zaklad pravih domačih besed. Naj bi jo pridni gosp. pisatelji slovenskega slovnika kakor čbelice posedli in serkali iz nje med za satovje svoje!

* Došla je „popotniku“ v roke neka na videz nova čeravno v starem pravopisu pisana brošurica v slovenskem jeziku pod naslovom „Molitve in pofti“ itd., ktere izdatelj se je tako svetlobe bal, da zoper vso tiskarsko postavo še tiskarnica na nji ni naznanjena, kje da je prišla na dan!

* Čast. duhovstvu zlo pripravno knjigo „Anleitung zum geistlichen Geschäftsstyl“ od dr. Jož. Helferta je v 6. natisu vredil sin njegov, podsekretari c. k. ministerstva bogočastja in nauka gosp. dr. J. A. baron Helfert.

* Perva prestava Šilerjevih poezij v rusovski jezik je unidan prišla v Moskvi na svetlo.

* Prelepi napev (viža) znane nemške pesmi „Der Wirthin Töchterlein“, ki se začinja z besedami „Es zogen drei Bursche wohl über den Rhein“ je slovensk, in je narejen po popevki, ki jo k plesu pojó kmetje nad Norinbergom, tako imenovani „Knoblauch-Bauern“, ki so nasledniki slovenskega rodú (wendischen Stammes). Nemški časnik „Niederrheinische Musikzeitung“, kteri bi gotovo kaj takega ne terdil, ako bi res ne bilo, pravi: „Tedaj prepevamo mi (Nemci) „Der Wirthin Töchterlein“ po napevu, ki ima svojo korenino v slovenski zemlji.“ — Tako je prav, le vsakemu svoje!

Dopis Krajnice iz Amerike.

Lanskim braveom „Novic“ je že znano, da se je Polona Nočeva, sestra častitega gosp. misijonarja F. Pirca, 12. julija 1855 s svojim možem, 4 otroci in še z enim drugim mladim kmetom J. Pogačnik-om od tukaj v daljno Ameriko podala. Ravno zdaj je pisala že nekemu svojih znančev iz Amerike, in iz tega pisma podamo častitim braveom sledeče verstice, kakor jih je ona sama pisala:

„Jez vas vse skupaj prav lepo pozdravim in vam dam vediti, da se nam je na potovanji grozno hudo godilo. Do Hamburga smo hodili prav srečni in veseli. Iz Hamburga smo šli na dampfschiff, ravno eno saboto zvečer, vsi zdravi in veseli; v nedeljo zjutraj pa noben drug ni mogel vstati kakor Janez. Prav nič si nismo mogli pomagati, — še jesti nismo mogli. Za umreti nam je bilo. V ponedeljk smo bili toliko boljši, da smo ven šli, in potem smo prišli v Liverpool. Od tam smo šli na veliko morje. Dva dni nam je bilo prav dobro; tretji dan začne enmalo sapa vleči, četrti dan pa se začne grozoviten vihar. Bilo je tako, kakor v peklu. Vsih skupaj nas je bilo na barki 320 ljudi, pa nas ni bilo več kakor 15 katoljčanov, drugi so bili vsi drugih vér. Ko se je začela barka prekučovati, je vstala strašna reč. Eni so vpili, tulili kakor zverina, drugi bljuvali, eni kleli; na Boga pa nobeden klical ni. Mislila sem sama pri sebi: če bi to dobri kristjani bili, koliko bi bilo pač v tej strašni uri molitve storjene, tako je pa bilo groza slišati te divje ljudi. — To je terpelo dvanajst dni kar naprej. Mi vsi smo bili bolni in smo ležali, le Janez je bil zdrav, da nam je stregel, kupal in vse. Ne vem, kaj bi bilo, če bi njega ne bili imeli. Drugi so v enem tednu zopet vstali, jez pa sem mogla še zmiraj ležati. Pa tudi veter ni nikoli popolnoma potihnil; če je bilo en dan dobro, je bilo že drugi dan toliko hujši, tako, da sem vedno mislila, kedaj se bom v globočino morja potopila. — Sedem in trideset dni smo bili v barki, in potlej smo prišli na suho v Neujork. Tam nam je bilo vse praznično oblačilo pokradeno; pa vse to smo radi poterpeli, da nam je le ljubi Bog zopet dal na suho zemljo priti. Šest